

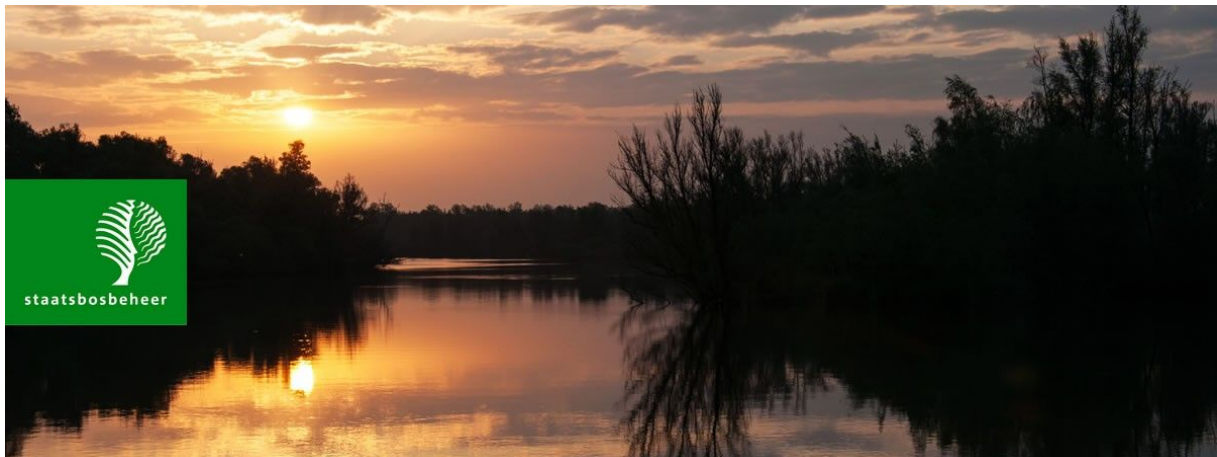
LEVEN EN DOOD

Wat gebeurt er nou precies als je een dood dier in de natuur laat liggen? Het lijkt misschien vreemd dat je dit zou willen weten, maar dat is absoluut niet zo!

Dode dieren zijn heel normaal. Ze zijn zelfs onmisbaar voor de natuur! Maar de meeste mensen zijn niet gewend dat ze een kadaver (= een dood dier) tegenkomen op hun zondagse wandeling.

Het Staatsbosbeheer (www.staatsbosbeheer.nl) en ARK natuurontwikkeling (www.stichtingark.nl) vinden dat het tijd is om mensen meer vertrouwd te maken met het idee dat dode dieren nou eenmaal in de natuur liggen. En dat die dode dieren worden opgegeten door andere dieren.

Die kringloop van het leven is juist een heel mooi natuurverschijnsel vinden deze twee organisaties. Het is een natuurlijke recycling.

Wat houdt natuurlijke recycling nu precies in?

Wanneer dieren een natuurlijke dood sterven en kadavers in de natuur mogen blijven liggen, wordt de Nederlandse natuur weer een stuk completer. Een hele levensgemeenschap is ervan afhankelijk! Waaronder aaseters als raaf, zeearend, gier en tal van insecten.

De aanwezigheid van een dood dier is een makkelijke manier voor andere dieren om aan voedsel te komen. Dieren die bekend

LEVEN EN DOOD

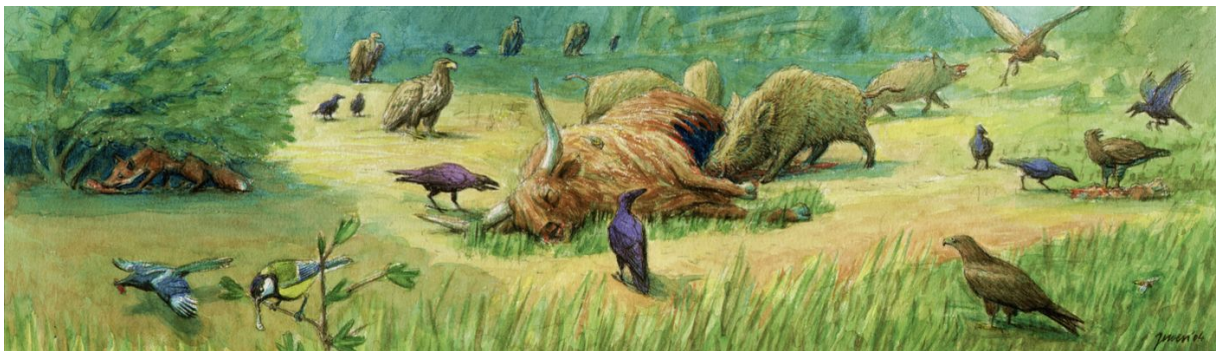
staan als roofdier ontpoppen zich ineens als aaseter (vos, das, wild zwijn, zwarte wouw, buizerd en marter). Naast deze grote dieren, leven tal van insecten van dode dieren, of zijn afhankelijk van de aanwezigheid van grote kadavers voor de voortplanting.

Andere insecten en vogels als koolmees en spreeuw, eten op hun beurt deze insecten en hun larven.

Schimmels en bacteriën zetten de laatste restjes kadaver om in de mineralen waaruit ze zijn opgebouwd. Hieronder zitten ras-specialisten, waaronder de hoefzwam die de afbraak van beenderen en hoeven op zich heeft genomen. Die mineralen komen uiteindelijk weer beschikbaar voor de levensgemeenschap. Met name op mineraalarme gronden (hogere zandgronden als de Veluwe) zijn botten een welkome bron van calcium en fosfor voor tal van dieren.

Wat hebben Staatsbosbeheer en ARK natuurontwikkeling nou gedaan?

Ze hebben daarom een camera gezet op een vaste plek in natuurgebied de Groenlanden (bij Nijmegen). Als er ergens een ree wordt aangereden, brengen ze het dode dier naar de Groenlanden en leggen het daar neer.

Voor het oog van de camera, die ook 's nachts kan filmen, voltrekt zich dan het hele proces van het vergaan van het kadaver. Op de website staan al filmpjes in het archief en daarop

LEVEN EN DOOD

zie je hoe vossen, buizerds, eksters, kraaien en steenmarters van het dode dier eten. De kadavers zijn ook een voedingsbodem voor allerlei soorten paddenstoelen en insecten. Staatsbosbeheer wil in de toekomst steeds vaker dode dieren in de natuur laten liggen. Dat mag ook van de Nederlandse wet. Hopelijk komen daar dan ook spectaculaire grote aaseters op af zoals gieren en zeearenden. Die komen nu niet voor in Nederland.

De filmpjes (als je ze wil en durft te bekijken) en meer informatie kun je vinden op:

<https://www.ark.eu/natuurontwikkeling/natuurlijke-processen/dood-doet-leven>

<https://www.youtube.com/user/dooddoetleven>

Kijk ook eens naar de volgende aflevering van Nieuws uit de Natuur. Deze gaat over echte aaseters, namelijk: Gieren

<https://schooltv.nl/video/nieuws-uit-de-natuur-gieren/#q=gieren>